

Till vård- och omsorgsnämnden
Eskilstuna kommun

Återkoppling gällande Preliminär verksamhetsplan 2025

Först så vill vi tacka för att ni bjöd in till Dialogmöte om förslaget till verksamhetsplan. Det var ett bra möte och vi tycker att det är väldigt positivt att ni vill ha dialog med medborgare och brukarorganisationer. Vi fick bra möjlighet att ge våra tankar på mötet, men vill ändå följa upp med skriftliga synpunkter kopplat till de olika delarna i planen.

Nämndens uppdrag

Vi noterar att även om verksamheten för äldre är större, så är det ändå ett betydande antal med funktionsnedsättning som bor inom LSS-boende eller på annat sätt får stöd av Vård och omsorgsförvaltningen. Det återspeglas inte i förslaget till Verksamhetsplan. Planen saknar i stort sett både text, åtgärder och mål gällande personer med funktionsnedsättning.

Framtidens vård- och omsorg 2035

Vi är positiva till nämndens målbild för 2035. Att brukare ska ges stöd som bidrar till ökad självständighet, trygghet och hälsa är bra. Det stämmer också med den värdegrund som vi inom FUB delar. Att individens perspektiv, behov och resurser är centrala ser vi som självklart.

Däremot är det svårt att se vad nämnden ska göra för att åstadkomma detta för personer med funktionsnedsättning. Ni sa på mötet att funktionsnedsättningsområdet är viktigt, men vi kan inte se det i verksamhetsplanen. Ni sa även att LSS-området fungerar så bra, att det inte behövs flera indikatorer eller tydligare mål. Här håller vi inte alls med er!

Vi vill därför peka på några områden som behöver förstärkas och arbetas med för att LSS-verksamheten ska nå målbilden. Vi utgår från hela texten på sidan 6 i dessa kommentarer.

För att individens behov och resurser ska kunna vara utgångspunkten, så krävs att personalen får bättre förutsättningar att genomföra sitt arbete. Det gäller även målen att personalen ska vara möjliggörare och invånaren aktiv medskapare. För våra medlemmar inom LSS innebär det bland annat behov av följande förbättringsåtgärder:

- Grundutbildning och kompetensutveckling gällande diagnoser, pedagogik, värdegrund, agerande osv.
- Bättre språkkunskaper hos personalen. Idag har alltför många för dåliga kunskaper i såväl svenska som alternativ kommunikation.
- Ökad grundbemanning och flexibilitet i bemanningen, så att brukarna kan få delta i de aktiviteter som de vill. Idag märker vi i vår verksamhet att många medlemmar säger att de inte kan komma pga. att ingen personal kan följa med.

Övriga områden som ni behöver arbeta med för att nå målbilden:

- Fortsatt utbyggnad av LSS-bostäder
- Anpassning av boendena till de inom LSS målgrupp som åldras med ex. demenssjukdom

Hållbar utveckling

Verksamheterna ska stödja anhöriga som vårdar en person som har en funktionsnedsättning. Vi tycker att Anhörigcentrum gör ett bra jobb och att koordinatörn för barnfamiljer är en bra åtgärd. Däremot borde Anhörigcentrum även kunna ge stöd till föräldrar som vårdar barn med funktionsnedsättningar. Det är en grupp föräldrar som behöver mer stöd än de får idag.

Nämnden vill utveckla insatser som stödjer ett självständigt liv. Det tycker vi är viktigt även för personer med funktionsnedsättning. Det är alltför många som har fått sin kontaktperson eller ledsagare indragen när de har flyttat till LSS-boende. I teorin ska ju brukarna få sina behov tillgodosedda av boendet, men när det inte sker behövs andra åtgärder. Antingen att det erbjuds ledsagare när boendena inte har resurser att följa med på aktiviteter eller att det finns någon form av resurspersonal/flexibel bemanning.

Ni skriver att personalen ska utgå från frågan: *"Vad är viktigt för dig?"*. Det tycker vi är utmärkt. Men vi ser inte hur verkställighet utifrån frågan ska kunna genomföras, utifrån den bemanning som finns på boendena.

Vi föreslår att Eskilstuna följer Västerås kommun, där majoriteten just lagt fram ett förslag där den enskilde utan prövning får rätt att utnyttja kontaktperson vid två tillfällen i månaden.

Effektiv organisation

Nämnden prioriterar utveckling och implementering av välfärdsteknik. Här efterlyser vi en genomlysning av hur nyttjande av nya tekniska lösningar ska kunna göras på ett etiskt sätt för personer inom LSS som inte själva kan ge tillstånd/godkännande.

Vi håller helt och hållet med om prioriteringarna inom Attraktiv arbetsgivare och vill bara betona att det gäller LSS-området likväl som äldreomsorgen. Se ovan med områden som behöver utvecklas.

Sammanställning av indikatorer

Här vill vi trycka på det som vi sa på mötet. Det är konstigt att den enda indikatorn som rör LSS handlar om att hålla budgeten (Nettokostnadsavvikelse inom LSS).

Vi tycker att nämnden borde vilja följa upp andra perspektiv inom LSS-området: exempelvis kvalitet, nöjdhet, utbyggnadstakt, verkställighet av beslut, personalkompetens med mera.

Vi efterlyser också bättre uppföljning av avslag inom LSS, med öppen statistik kring antal ansökningar på resp. insats samt andel avslag så det går att följa. Samt fördelat i åldersspann där barn bör följas i sig. Inför även uppföljning där man tillfrågar de med avslag om de vill medverka i utvärdering utifrån avslag. Med frågor om behovet har ändrats sedan ansökan, om inte, vad får avslaget för konsekvenser, för den som ansökt respektive eventuellt anhöriga. Vem tillgodoser behovet vid avslag. Då kan man lättare se utveckling av insatser samt konsekvenser av avslag.

Inför också fler former för brukar- respektive anhörigdialog. Enkäter, digitala fokusgrupper, öppna möten av olika slag för olika målgrupper.

Eskilstuna kommun borde också utnyttja det nationella LSS-utjämningsystemet bättre, i stället för som idag i praktiken betala till andra kommuners verksamhet. Systemet är nämligen konstruerat så att det inte ska löna sig att försöka minimera den egna kommunens kostnader för LSS.

I praktiken innebär det följande (siffrorna från början av 2024):

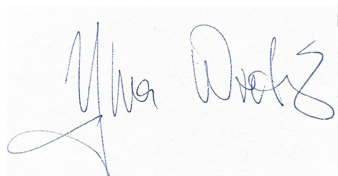
LSS-kostnaden per invånare i Sverige ligger på ett genomsnitt av 6 353 kr.

Eskilstuna lägger 6 285 kr per invånare, alltså 68 kr mindre per invånare. Det bor 107 949 personer i Eskilstuna. Eskilstuna får betala 7,3 miljoner i utjämningsystemet till andra kommuner.

Om vi ska jämföra med några andra Sörmlandskommuner, så lägger Flen 8 198kr per invånare och får 29 miljoner tillbaka, Katrineholm lägger 9 069kr per invånare och får 93 miljoner tillbaka och Nyköping lägger 7 192kr och får 49 miljoner tillbaka.

Sammanfattningsvis så tycker FUB Eskilstuna att nämnden har goda långsiktiga målbilder för verksamheten för personer med funktionsnedsättning. Men vi saknar delmål och indikatorer för vägen dit. Det finns en hel del att utveckla inom LSS-området och mycket att följa upp för er politiker. Och framför allt vore det klokt av kommunen att utnyttja möjligheten att få bidrag från det nationella utjämnningssystemet så länge det finns. Då kan Eskilstuna bli Sveriges bästa LSS-kommun, vilket är vår förenings vision.

För FUB Eskilstuna

Ylva Wretås
Ordförande